

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ В
ГРОМАДСЬКОМУ ЗДОРОВ'І**

(назва освітнього компонента)

Галузь знань: I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	Обсяг: __5,0__ кредити ECTS (150 год.)
Спеціальність: I 9 «Громадське здоров'я»	Навчальні заняття: лекції, практичні заняття, консультації
Код компонента в освітній програмі: ОК 12	Підсумковий контроль: диференційований залік
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Пререквізити: ОК 4 Основи громадського здоров'я, ОК 5 Доказова медицина з основами сучасної епідеміології та біологічної статистики, ОК 6 Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби, ВК 2 Біологічна безпека та біологічний захист в умовах війни та у мирний час, ВК 5 Імунопрофілактика як складова громадського здоров'я
Форма здобуття освіти: заочна	
Рік навчання: 1	
Семестр(и): I осінній або II весняний	
Тип освітнього компонента: обов'язковий	
Навчальний рік: 2025-2026	

Кафедра/підрозділ: кафедра епідеміології, вул. Трінклера, 12, 3-й поверх червоного корпусу

Керівник освітнього компонента: ас. Макарова Вікторія Іванівна

vi.makarova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=11>**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Навчальна дисципліна формує знання щодо інфекційних захворювань, які мають епідемічне розповсюдження, причини та наслідки цього явища для популяції. Дані захворювання є глобальною проблемою та викликають напругу в національних системах охорони здоров'я населення та системах профілактики в усьому світі. Ці захворювання розповсюджуються в період істотних змін соціально – економічної ситуації в світі та впливають на всі процеси в суспільстві, мають характер глобальної та/або національної катастрофи. В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають вивчити особливості епідеміології та профілактики даних інфекційних захворювань. Майбутньому спеціалісту служби громадського здоров'я також необхідні знання щодо сучасного стану протидії розповсюдження таких захворювань серед населення та їх профілактику, механізми реагування на виклики для системи охорони здоров'я, пов'язані з епідемічними захворюваннями та знати принципи організації та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань, які мають свої особливості в залежності від джерел інфекції та механізму передачі збудників інфекційних захворювань, вміти своєчасно реагувати на виклики у системі громадського здоров'я, оцінювати й використовувати найбільш дієві та економічно обґрунтовані профілактичні та протиепідемічні заходи, інші інтервенції в систему громадського здоров'я.

МЕТА КУРСУ: формування знань щодо сучасних проблем епідемічних захворювань населення, отримання необхідних професійних навичок для розробки та впровадження системи дієвих заходів щодо стримування інфікування населення та розповсюдження епідемічних захворювань, своєчасного реагування на незвичайні та ускладнені ситуації, пов'язані з даними хворобами, зменшення негативних наслідків від цих інфекцій для суспільства.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. Розуміння актуальності епідемічних захворювань;
2. Формування знань щодо сучасних епідеміологічних особливостей епідемічних захворювань;
3. Мати розуміння щодо глобальних викликів системі охорони здоров'я населення та захисту населення від епідемічних захворювань у сучасному світі.
4. Знати основні принципи організації і проведення дієвих заходів щодо стримування інфікування населення та розповсюдження епідемічних захворювань.
5. Здобути теоретичні знання щодо епідемічного процесу та його особливостей при виникненні надзвичайних ситуацій; інтерпретування причини виникнення і закономірності розвитку епідемічного процесу
6. Вивчити загальні закони розповсюдження інфекційних захворювань серед людей та стратегічні напрямки боротьби з інфекціями;
7. Вивчити принципи організації та проведення протиепідемічних та профілактичних заходів.
8. Мати спроможність до імплементації заходів по стриманню розповсюдження епідемічних захворювань

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Поняття про епідемічні захворювання. Актуальність епідемічних захворювань. Медична, соціальна та економічна значущість епідемічних захворювань.
2. Епідемічний процес. Рушійні сили епідемічного процесу. Механізм передачі збудників інфекційних захворювань. Класифікація інфекційних хвороб.

Перелік тем практичних занять (18 год.):

1. Вчення про епідемічний процес.
2. Особливості епідемічного процесу під час надзвичайної ситуації.
3. Принципи організації та проведення протиепідемічних та профілактичних заходів в осередках інфекційних захворювань.
4. Епідеміологічні особливості інфекційних захворювань, що здатні спричинити надзвичайну ситуацію в сфері громадського здоров'я.
5. Організація та проведення профілактичних щеплень.
6. Календар профілактичних щеплень.
7. Оцінка ефективності імунопрофілактики.
8. Термінова постекспозиційна імунопрофілактика.
9. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з фекально-оральним механізмом передачі (холера, поліомієліт, гепатит А, сальмонельози).
10. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з аерозольним механізмом передачі (COVID-19, дифтерія, туберкульоз, кір, грип).
11. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з контактним механізмом передачі (ВІЛ-інфекція, гепатит В, гепатит С)
12. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з трансмісивним (малярія, Лайм-бореліоз) механізмом передачі..
13. Проблеми стигматизації епідемічних захворювань та напрями протидії цьому явищу в суспільстві
14. Диференційований залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (128 год.)

1. Поняття про надзвичайну ситуацію.
2. Класифікація надзвичайних ситуацій.

3. Епідеміологічні особливості інфекційних захворювань, що здатні спричинити надзвичайну ситуацію в сфері громадського здоров'я.
4. Особливості планування та проведення протиепідемічних та профілактичних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час та воєнний час.
5. Захист населення при надзвичайних ситуаціях
6. Протиепідемічні та профілактичні заходи щодо джерел інфекції, шляхів та факторів передачі збудників та відносно контактних осіб.
7. Дератизація.
8. Дезінсекція.
9. Дезінфекція та стерилізація
10. Імунопрофілактика інфекційних захворювань як базова складова програми збереження громадського здоров'я. Правові основи імунопрофілактики. Програми імунопрофілактики глобальні та місцеві. Стратегії протидії антивакцинальним кампаніям та повернення довіри населення до програм імунопрофілактики.
11. Організація та проведення профілактичних щеплень. Календар профілактичних щеплень.
12. Оцінка ефективності імунопрофілактики.
13. Термінова постекспозиційна імунопрофілактика..
14. Епідеміологічні особливості групи кишкових інфекцій.
15. Епідеміологічні особливості групи інфекцій дихальних шляхів.
16. Епідеміологічні особливості групи кров'яних інфекцій.
17. Епідеміологічні особливості групи зовнішніх покриттів.
18. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з фекально-оральним механізмом передачі
19. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з аерозольним механізмом передачі
20. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з контактним механізмом передачі
21. Протиепідемічні заходи в осередках епідемічних захворювань з механізмом передачі
22. Проблеми стигматизації епідемічних захворювань та напрями протидії цьому явищу в суспільстві
23. Черевний тиф. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
24. Гепатит А. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
25. Шигельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
26. Грип та інші ГРЗ. Етіологічна структура, епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
27. Дифтерія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
28. Кір. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
29. Туберкульоз. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
30. Сальмонельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
31. Гепатит В. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
32. Гепатит С. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.

33. ВІЛ-інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
34. Малярія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи
35. Кліщовий енцефаліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
36. Лайм-бореліоз. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
37. Підготовка до диференційованого заліку

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн за попередньою домовленістю з викладачем кафедри з використанням корпоративної пошти викладача / кафедри епідеміології ХНМУ

Методи навчання: виконання практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, презентація, навчальні відео.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: диференційований залік (ДЗ). Умовою допуску до ДЗ є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за ДЗ становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + ДЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати години, що відведені для самостійної роботи, виконанню необхідних завдань, підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про

порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Епідеміологія та токсикологія : курс лекцій / Укладач : О.В.Бригада. – НУЦЗ України, 2023. – 178 с.
2. Емерджентні інфекції / М.А. Андрейчин, В.Д. Москалюк, М.М. Корда та ін. – Тернопіль: ТНМУ, 2022 – 296 с.
Епідеміологія / За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова Книга, 2012 – 576 с.
3. Виноград Н.О., Васишин З.П., Козак Л.П., Романенко Т.А. Загальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2010 – 200 с..
4. Виноград Н.О., Васишин З.П., Козак Л.П. Загальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2014.
5. Дикий Б.М., Нікіфорова Т.О. Епідеміологія. м. Івано-Франківськ, 2006.
6. Епідеміологія /За редакцією Гоца Ю.Д., Колеснікової І.П., Мохорта Г.А. – Київ: «Асканія», 2007.
7. Виноград Н.О., Васишин З.П., Козак Л.П. Спеціальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2014 – 343 с.

Зав. кафедри епідеміології,
професорка

(підпис) Т.О. Чумаченко

ПІБ